A°. 1852. N°. [illegible]

Opregte Haarlemsche Courant
Maandagsche van 4 October.

Deze Courant wordt dagelijks, met uitzondering van Zon- en Feestdagen, uitgegeven. — Prijs: *f* 5 in de drie maanden.

WEENEN, 28 September.

In den afgeloopen nacht is de Grootvorst-troonopvolger van Rusland, begeleid door den hertog *van Mecklenburg*, uit Pesth alhier aangekomen. — Ook bevindt zich thans in deze hoofdstad de heer *v. Prokesch*, de oostenrijksche gezant bij het Kabinet te Berlijn.

— Onder dagteekening van 22 September, wordt uit Vurla gemeld, dat de engelsche vloot, bestaande uit 6 linieschepen, 2 fregatten, 4 stoomvaartuigen en een aantal kleine bodems, in die haven voor anker was gekomen.

— De jongste, door oostenrijksche bladen medegedeelde berigten uit Konstantinopel hangen een vrij ongunstig tafereel op van den staat van zaken in die hoofdstad. „Waren wij niet in Turkije — zoo wordt in een dier berigten, van 15 September, gezegd — wij zouden moeten gelooven, dat eene revolutie op handen is. De grond is ondermijnd; de partijen staan vijandiger dan ooit tegenover elkander; gisting en verbittering duren voort. De oud-turksche partij met haren magtigen aanhang tracht steeds, in weerwil van de zoo menigmaal mislukte pogingen, op nieuw den gordiaanschen knoop door te hakken. Een plotselinge dood van Sultan *Abdul-Medschid* zou ook indedaad plotseling de zonderlingste veranderingen kunnen te weeg brengen: maar of die tot heil van Turkije strekken, dan wel den val van het Turksche Rijk bespoedigen zouden, zijn vragen, waarover zelfs de politieke partijen in Turkije het nog niet eens zijn. De Sultan, ofschoon zeer zwak en lijdend, heeft zich gisteren naar eene moskee begeven, om het middaggebed bij te wonen, waarschijnlijk ten einde de geruchten te logenstraffen, volgens welke hij door eene gevaarlijke ziekte zou aangetast zijn. De laatste berigten uit Yemen luiden ongunstig voor de Porte. Aan de Beduïnen is het namelijk gelukt, de onder *Nedschi-Bassa* tegen hen afgezonden troepen in eene hinderlaag te lokken en hun eene beslissende nederlage toe te brengen."

BERLIJN, 30 September.

[*Uit bijzondere brieven.*] De pruissische gevolmagtigde heeft thans, naar men verneemt, aan den beijerschen gevolmagtigde voor de Conferentie, den kabinets-raad *Meixner*, geantwoord, dat hij tot zijn leedwezen verpligt was om het aan hem gerigte verzoek der Coalitie van de hand te wijzen, vermits men thans in den toestand was geraakt, welken Pruissen bij zijne verklaring van 30 Augustus jl. heeft voorzien; — dat Pruissen, na het eindigen van het vooraf bepaalde tijdsverloop, in de onmogelijkheid was om de onderhandelingen voorttezetten met die Regeringen der Conferentie, welke zich niet vóór den 15den September ten gunste van de door Pruissen op den voorgrond gestelde beginselen hebben verklaard. Tevens is echter aan den beijerschen gevolmagtigde medegedeeld, dat de pruissische Regering zich ten aanzien harer verdere betrekking tot die Staten, heeft verklaard in eene aan de gezanten gerigte ministeriële depeche, waarin deze laatsten worden gemagtigd om de Regeringen dier Staten met den inhoud der depeche bekend te maken en des gevorderd afschrift daarvan te laten.

In die depeche vestigt de minister *v. Manteuffel* nogmaals de aandacht op de hoofd-beginselen der verklaring van 30 Augustus, en betoogt hij daaruit zoowel, als uit het achterwege blijven der antwoorden van de Staten der Conferentie, de onmogelijkheid, waarin de pruissische Regering zich thans bevindt om met die Staten de onderhandelingen voorttezetten. De minister voegt echter daarbij, dat de pruissische Regering alsnog bereid is, om, *zoolang dit gevoegelijk zal kunnen geschieden*, de onderhandelingen voorttezetten *met elke Regering afzonderlijk*, en dat wel langs den diplomatieken weg.

Thans is alzoo het tijdstip daar, waarop de pruissische Regering eene poging moet aanwenden om een nieuw Tolverbond te stichten, waarvan Pruissen het middenpunt zal uitmaken, en het aan het goedvinden van de overige Regeringen moet overlaten, om zich aan dat Verbond al dan niet aantesluiten. Langer te dralen in dit opzigt, zou in strijd zijn eensdeels met de staatkundige belangen van Pruissen, anderdeels met de stoffelijke welvaart der bevolking, en in de eerste en voornaamste plaats met de belangen van handel en nijverheid. — Omtrent de vraag, of de onderhandelingen, welke door Pruissen met de overige Staten langs den diplomatieken weg zullen worden aangeknoopt, tot eenige toenadering zullen leiden, zijn de gevoelens hier ter stede zeer verdeeld. Het aantal dergenen, welke vermeenen, dat die onderhandelingen vruchteloos zullen zijn, schijnt grooter te zijn dan dat dergenen, die eene tegenovergestelde meening zijn toegedaan.

FRANKFORT, 30 September.

[*Uit bijz. brieven.*] Het is hier nog niet bekend, dat de tot de Coalitie behoorende Staten te Berlijn een gemeenschappelijk antwoord op de laatste verklaring van Pruissen hebben ingediend, en men verneemt, dat deze vertraging niet alleen hieraan is toeteschrijven, dat de te Munchen genomene besluiten nog niet door al de daarbij betrokkene Regeringen geratificeerd zijn, maar ook aan bezwaren, die zich nog zouden voordoen bij het vaststellen van de verdere instructien voor de gevolmagtigden van die Staten. — Meer en meer verdwijnt de hoop, dat de Staten, die zich van het Tol-verbond hebben afgescheiden, daaraan weder zullen deelnemen.

Men spreekt van groote manoeuvres, die nog in dezen herfst door de hier in bezetting liggende Bonds-troepen zouden gehouden worden: maar daaromtrent is nog niets bepaald.

Naar men verneemt, zou prins *Lucien Bonaparte*, welke zich te Homburg ophoudt, gisteren aan de speelbank aldaar 260,000 fr. gewonnen hebben.

PARIJS, 30 September.

Reeds is medegedeeld, dat te Saint-Etienne twee personen in hechtenis zijn genomen, als verdacht van te zijn betrokken in den aanslag te Marseille. Die personen zijn genaamd *Gaillard* en *Loriot*. Deze omstandigheid wordt bevestigd door den *Moniteur*, welke daarenboven nog inhoudt, dat *Gaillard* een werkdadig aandeel heeft genomen aan de vervaardiging van het helsche werktuig en zijne schuld heeft beleden.

In het half-officiële dagblad *la Patrie* worden nog eenige bijzonderheden medegedeeld, betreffende het complot. Daaruit blijkt, dat, toen de openbare magt zich vertoonde voor het verdachte huis, waarin het helsche werktuig was verborgen, zich daarin bevonden de personen van *Gaillard*, een horologie-maker, en *Baeckler*, een smid. *Gaillard* heeft, toen hij hoorde aankloppen, eerst, bij wijze van voorzorg, de kaars uitgedaan, die op eene kleine tafel bij het moord-werktuig was geplaatst. Daarna heeft hij zich aan een op de straat uitkomend venster op de eerste verdieping vertoond; gevraagd, wie er was, en de politie-agenten bespeurd. Hij is in haast naar buiten gegaan, en heeft zich begeven op eene kleine achter het huis gelegene binnenplaats. Niet wetende hoe te ontsnappen, heeft hij, met levensgevaar, zich geworpen in eene put die gemeenschap had met eene der belendende woningen. Hij heeft die woning gelukkig bereikt, en over de daken zich aan het oog der politie-agenten weten te onttrekken. *Baeckler*, die minder vlug was dan zijn makker, is gevangengenomen, terwijl hij door eene achterdeur trachtte te ontsnappen.

De schrijvers van *la Patrie* herhalen, dat het geregtshof te Aix de zaak zal onderzoeken, en dat reeds een begin is gemaakt met de instructie. Voor 't overige verkondigen zij, dat het berigt van den ontdekten aanslag te Marseille eene levendige verontwaardiging had verwekt, en dat in de meeste kerken eene godsdienst-oefening is gehouden om den Hemel te danken voor de afwending des gevaars, waardoor Prins *Lodewijk Napoleon* bedreigd was.

De laatste door de Regering medegedeelde telegrafische depeches, betreffende de reis des Voorzitters, houden in, dat de ontvangst te Toulon niets te wenschen over heeft gelaten, en dat ook de marine zich door hare vaderlandsliefde en geestdrift voor de napoleontische zaak heeft onderscheiden. Te Toulon is, even als elders, een luisterrijk bal gegeven, 't welk door den Voorzitter is bijgewoond. Verder heeft de Prins, te paard gezeten, eene wandeling door de stad gedaan en de belangrijke vestingwerken in oogenschouw genomen. Ook heeft hij het arsenaal der marine bezocht en de ter reede geankerde schepen, tot het eskader der Middellandsche-Zee behoorende, geïnspecteerd.

Gisteren ochtend te negen ure is de Prins, aan boord van den *Napoleon*, teruggekeerd naar Marseille, waar hij des namiddags te drie ure is aangekomen. Ook ditmaal is hij, zooals de Regering opgeeft, door de volksmenigte met toejuiching begroet geworden. Hij is onverwijld in een rijtuig gestegen en heeft den togt naar Aix voortgezet. Steeds wordt gemeld, dat de gezondheid van den Prins zeer goed is, en dat hij geen hinder heeft van vermoeidheid, waarvoor men, welligt niet ten onregte, bevreesd was.

Men verneemt, dat terwijl de Prins te Marseille bezig was met het inspecteren van de troepen der bezetting, men niet weinig is ontsteld door een geweerschot. Bij onderzoek is het gebleken, dat een soldaat der linietroepen vergeten had de lading van zijn geweer aftetrekken, en dat dit laatste bij toeval is afgegaan. De militaire magt heeft onverwijld dien soldaat op het fort Lamalgue doen gevangenzetten; doch de zaak zal, naar men van goederhand verzekert, geene gevolgen hebben.

Te Marseille heeft de Prins-Voorzitter eene deputatie ontvangen uit Algerie, aan 't hoofd waarvan de generaal *Pelissier* zich bevond. Die deputatie had in last om den Prins uittenoodigen tot het bezoeken der kolonie. Men dacht niet, dat de Prins aan dit verzoek zou voldoen.

Steeds is de aanstaande invoering van den keizerlijken regeringsvorm het onderwerp aller gesprekken, en men wil hier weten, dat reeds een zadelmaker last heeft bekomen, om al de paardentuigen van het Huis des Voorzitters met het keizerlijke naamcijfer te voorzien, 't welk eene uitgaaf van niet minder dan 25,000 fr. zou vorderen. De heer *Baroche* wordt gedoodverwd als de aanstaande groot-kanselier des Rijks, en men houdt het voor zeer mogelijk, dat die staatsman het Elysée-national zal betrekken, ingeval de Souverein zijnen intrek neemt in het paleis der Tuilerien.

Vele bedaarde staatslieden hier ter stede houden het inmiddels voor zeer noodzakelijk, dat het Keizerrijk niet worde ingevoerd, dan nadat de zaak rijpelijk zal zijn overwogen geworden, en nadat allen, die het wel meenen met de welvaart van Frankrijk, zich zooveel mogelijk zullen hebben verstaan omtrent de menigvuldige bezwaren, die men zal moeten overwinnen, en de ingewikkelde vraagstukken, die zullen dienen te worden opgelost. Onder die vraagstukken bekleedt eene eerste plaats de naam, welke aan den nieuwen Keizer zou moeten worden gegeven. Zal hij dien van *Napoleon III* dragen, dan vloeit daaruit voort, dat de dynastie van Prins *L. Napoleon* die van het jaar 1804 zal zijn, en het Keizerrijk als eene voortzetting moet worden aangemerkt van dat, 't welk destijds is ingevoerd. Neemt de Prins daarentegen den naam aan van *Napoleon I*, dan verkondigt hij daardoor aan de wereld, dat hij een nieuwe souvereine Vorst is, die niets gemeens heeft met familie-aanspraken of verbindtenissen, welke onder den vroegeren keizerlijken regeringsvorm mogten zijn aangegaan. Men gevoelt ligtelijk, dat bij de spanning, welke nog altijd tusschen de leden van het geslacht *Bonaparte* wordt waargenomen, deze laatste vraag aanleiding kan geven tot menigvuldige moeijelijkheden.

De bewindslieden denken geenszins eenstemmig over de oplossing van deze en dergelijke bezwaren. De heer *Fould*, die voor 't overige zeer keizers-gezind is, heeft, zooals men zich zal herinneren, in den Algemeenen Raad, waarvan hij voorzitter was, het beginsel voorgestaan van een *nieuw* Keizerrijk. Hij wordt in dit opzigt door onderscheidene zijner ambtgenooten krachtig ondersteund.

Men houdt het voor niet waarschijnlijk, dat de tegenwoordige zoogenaamde republikeinsche Constitutie in stand zal worden gehouden onder den keizerlijken regeringsvorm. Vervalt die Constitutie, dan zal over eene andere staatsregeling moeten worden beraadslaagd, en tegelijk over het Senaats-besluit, waarbij het keizerlijke gezag aan Prins *Lodewijk Napoleon* wordt opgedragen. Reeds gaat men zoo ver van te verzekeren, dat de zittingen van de Wetgevende Kamers met geslotene deuren zullen worden gehouden. De voorstanders van de parlementaire vormen vermeenen, dat eene verandering der Constitutie in dien zin altijd beter zal zijn dan de tegenwoordige toestand, en dat de bevolking niets zal verliezen bij de openbare zittingen der Kamer, zoo als die thans worden gehouden.

— Heden heeft de officiële afkondiging plaats gehad der namen van de onlangs hier ter stede gekozene volks-vertegenwoordigers. Men zegt, dat onder de stembriefjes één is gevonden, waarop geschreven stond: „zoodra *L. Napoleon* zich tot Keizer laat verheffen, zal ik hem dooden: ik heb dat gezworen." Dit biljet moet in handen der Justitie zijn gesteld.

— De aartsbisschop *Sibour* is onlangs uit Duitschland hier teruggekomen, en heeft dezer dagen het Pantheon bezocht en de werkzaamheden in oogenschouw genomen, die daarin worden verrigt, ten einde dat gebouw voor de R. K. eeredienst geschikt te maken.

— De generaal *Cavaignac* leeft thans zeer stil en afgezonderd. Hij heeft zelfs zijn ontslag genomen als lid van het bestuur van het republikeinsch-gezinde dagblad *le Siècle*.

PARIJS, 1 October.

De Prins-Voorzitter heeft gisteren namiddag te twee ure de stad Aix verlaten, en een uur daarna zijnen zegevierenden intogt gedaan in de stad Nismes, waar hij door de bevolking en de uit de omliggende gemeenten toegestroomde menigte met de gewone geestdrift is verwelkomd geworden. — De Regering laat op dit berigt alweder volgen, dat de gezondheid van den Prins niets te wenschen overlaat.

LONDEN, 30 September ('s avonds).

De terugreis van H. M. en het koninklijk gezin uit Schotland is op den 11den October bepaald.

— De gisteren met de westindische-stoompaket *la Plata* te Southampton aangebragte berigten, loopende tot 16 September van St. Thomas, zijn nagenoeg van denzelfden inhoud als de laatst ontvangene. Het regen-saizoen was begonnen, en dit werkte weldadig in de streken, die laatstelijk zoo veel door de sterke droogte geleden hadden. De gezondheid op de eilanden was over het algemeen ongunstig: op sommige, bepaaldelijk op Barbados en St. Thomas, heerschte de gele koorts sterk onder de bevolking en ook onder de militairen.

De *la Plata* heeft voor 1,374,765 doll. aan stofgoud en specie aan boord, waarvan 329,217 doll. voor rente van de mexicaansche schuld. Ook is met dat schip een geschenk van den President van Mexico voor den Prins *van Wallis* overgebragt, bestaande in drie mexicaansche ponies (hitjes), met een postillon, onderscheidene mexicaansche rijd-kleedingen, enz. — In de met deze gelegenheid ontvangene berigten uit Mexico, van 4 September, wordt gemeld, dat, in den jammerlijken toestand van dat land, velen aan de terugroeping van den voormaligen President *Santa Anna* dachten, als het eenige redmiddel, en dat zijne aanhangers daartoe onder de hand reeds ijverig werkzaam waren.

— In de laatste berigten uit Havanna, van 11 September, over Nieuw-York ontvangen, wordt stellig gemeld, dat daar nog geene doodvonnissen, ter zake van de ontdekte nieuwe zamenspanning, uitgevoerd waren. Het aantal der wegens die zamenspanning in verzekerde bewaring gehoudene personen beliep 700.

BRUSSEL, 1 October.

De ministeriële crisis is het onderwerp aller gesprekken. Het blijkt, dat al de leden van het liberale Kabinet hun ontslag hebben aangeboden. Het hoofdorgaan van de bewindslieden zegt heden, dat de minister van Oorlog, het voorbeeld volgende der ministers van Binnenl. Zaken, Buitenl. Zaken en O. Werken, na de zitting van dingsdag, ontslag uit zijne betrekking heeft gevraagd. Ook schijnt het niet in twijfel te worden getrokken, dat de heer *Liedts*, die slechts voorloopig met het bestuur van het departement van Financien belast, is tot een dergelijken stap is overgegaan. Volgens het genoemde ministeriële dagblad, is het inmiddels niet zeker, dat de heer *Liedts* zijn ontslag *behoeft* te vragen, nademaal hij eerst zeer onlangs hier te Brussel is aangekomen en ternaauwernood zich kan hebben beziggehouden met de belangen van dat departement.

De clericale partij ontveinst geenszins hare vreugde

over de nederlaag, welke de liberalen hebben geleden, en het hoofd-orgaan dier partij juicht over den val van een bewind, 't welk, zoo als dat blad voorgeeft, vijfmalen het oogenblik zijner ontbinding nabij is geweest, — viermalen, zoo goed als dit kon geschieden, is bijeengehouden, — driemalen bij gelegenheid der algemeene verkiezingen verslagen is geworden, en tweemalen door de beide Wetgevende Kamers is veroordeeld. De schrijvers van dat orgaan aarzelen niet om van het ministerie *Rogier* te zeggen, dat het zich belagchelijk heeft gemaakt en daardoor te gronde is gegaan; — dat het alles op losse schroeven heeft gesteld, zoowel van het koninklijke prerogatief en de waardigheid en vrijheid der volksvertegenwoordiging, als de stoffelijke belangen der natie en de openbare zedelijkheid. Op dien grond beweren de genoemde schrijvers, dat het nieuwe Kabinet vrij wat te doen zal vinden en in eenen toestand zal zijn geplaatst zoo ingewikkeld als zulks in de laatste 22 jaren het geval nog niet is geweest.

De clericalen laten niet na, de aandacht te vestigen op de omstandigheid dat de val van het ministerie *Rogier* met veel genoegen in Frankrijk is vernomen geworden en aldaar zelfs aanleiding heeft gegeven tot eene verbetering van de geldmarkt.

'S GRAVENHAGE, 1 October.

Bij besluit van 27 September is door Z. M. aan den heer *P. van Gijn*, reeder en zeehandelaar te Vlaardingen, vergunning verleend tot het aannemen en dragen der versierselen van ridder der Christus-orde, hem door H. M. de Koningin van Portugal geschonken, in zijne betrekking van vice-consul van dat Rijk, te Vlaardingen.

— Bij kon. besluit van 23 September, is aan den heer *A. A. Th. de Man*, ten gevolge van zijne benoeming tot administrateur van financien in de kolonie Suriname, een eervol ontslag verleend uit de betrekking van controleur der dir. belast., in- en uitg. regten en acc. te Zaandam.

— Volgens een van Zr. Ms. minister plenipotentiaris te Stokholm ontvangen berigt, is den 20sten September jl., door het kon. handels-collegie aldaar verklaard, dat de steden Koningsberg, Elbing en Stettin door cholera besmet zijn, alsmede dat de overige havens in de provincie Pommeren van diezelfde ziekte verdacht zijn — Bij besluit van diezelfde dagteekening is nog bepaald, dat reizigers, komende uit Duitschland en uit Denemarken, om in Zweden te worden toegelaten, van gezondheids-passen moeten voorzien zijn. Denemarken is mede genoemd, omdat er tusschen opgemelde havens en Kopenhagen eene geregelde regtstreeksche gemeenschap per stoomboot bestaat, en men in Denemarken geene quarantaine-maatregelen geeft verordend.

Volgens eene van Zr. Ms. consul-generaal te Napels ontvangene mededeeling, is door de napolitaansche Regering besloten, dat wanneer vreemde stoombooten bij storm of ten gevolge van zeeschade in genoemde haven binnenloopen, de kapiteins dier vaartuigen in de te Napels aangelegde nieuwe militaire haven zullen kunnen ankeren, doch zulks alleen in het geval, dat de ligplaats voor de koopvaardijschepen geene genoegzame ruimte daartoe meer aanbiedt. Om hiervan te doen blijken, is door den raad van de admiraliteit besloten, dat eene geel en blauw geruite vlag zal geplaatst worden op den grooten vuurtoren, welke zich op het einde van de haven voor de koopvaardijschepen bevindt.

Bij een door Zr. Ms. gezant te Madrid medegedeeld decreet van 10 Sept., zijn de inkomende regten op eenige artikelen in Spanje verminderd. Deze artikelen zijn: ongehekelde en gehekelde hennep, ruw garen en wollen goederen.

Volgens eene van den nederl. vice-consul aan den Pyræus ontvangen mededeeling, is de oogst dit jaar in Griekenland over het algemeen goed uitgevallen, met uitzondering echter van krenten en de olijfolie. Deze producten zullen slechts een vierde van een gewonen oogst opleveren.

— Uit eene opgaaf van het departement van Kolonien blijkt, dat de verschillende op Java, uit den oogst van 1852, reeds afgeleverde en vermoedelijk nog te leveren gouvernements-producten, op ult°. Junij van dit jaar, bestonden uit: *koffij* reeds ontv. 192,722, en vermoedelijk nog te ontvangen 706,349 pik., — *suiker* ontv. 9,839, vermoed. nog 1,146,525; bovendien bleven vermoedelijk ter beschikking van de fabrikanten (met uitzondering van die in de residentien Rembang en Bezoekie, waarvan nog geene opgaaf ontvangen is) 263,258 pik.; — *indigo* ontv. 234,162 amst. p., en vermoed. nog 464,650; — *thee* ontv. 120,711 a. p., en vermoed. nog 1,011,447; — *kaneel* ontv. 63,940 a. p., en verm. nog 115,653; *cochenille* ontv. 7,039 a. p., en verm. nog 68,164; de hoeveelheid, die bovendien ter beschikking van de fabriekanten bleef, is nog onbekend; — *peper* ontv. 2250 a. p., verm. nog 225,250; onder deze cijfers is niet begrepen het vermoed. nog te ontvangen uit Bantam; — *tabak* nog onbekend.

De hoeveelheden der afgeleverde en vermoedelijk nog af te leveren producten, voor particuliere rekening op Java geteeld, bedroegen: *koffij* ontv. 39,898 pik., vermoed. nog 35,942; onder welke cijfers niet begrepen is de productie uit Japara, Pasoeroewan en Banjoemaas, noch ook het vermoedelijk te ontvangen uit Soerakarta, waarvan het bedrag nog onbekend is; — *suiker* ontv. 75,1 9 pik., verm. nog 163,395; onder welke cijfers niet begrepen is: *a* de nog onbekende productie van Rembang en Pasoeroewan, en *b* de hierboven gemelde 263.258 pik.; — *indigo* ontv. 117,182 a. p., en verm. nog 90,418; — *kaneel* ontv. 12,800 a. p., en verm. nog 12,200; — *cochenille* ontv. 5,250, en verm. nog 33,250: onder welke cijfers niet begrepen is de productie van Japara; — *tabak* nog onbekend.

's GRAVENHAGE, 2 October.

Bij de staatsbegrooting voor 1853 worden de kosten voor het *vierde* hoofdstuk, betreffende het departement van *Justitie*, in afwachting van het tot stand komen van wettelijke bepalingen omtrent eene nadere organisatie van het justitiewezen, voorgedragen op denzelfden voet, als die van het afgeloopen dienstjaar. Het hooger bedrag voor het personeel van sommige regterlijke collegien is een gevolg van de erkende noodzakelijkheid van de vervulling van eenige betrekkingen, die men vroeger dacht dat althans voorloopig onvervuld konden blijven. Het geheele bedrag voor dit hoofdstuk wordt geraamd op *f* 2,203,562, en levert, bij vergelijking met de daarvoor in 1851 uitgegeven som, eene vermeerdering op van *f* 127,441. Deze vermeerdering betreft bijna al de afdeelingen, maar inzonderhoud de kosten der algemeene Rijks-politie (*f* 18,318); — de gebouwen (*f* 53,749), en de onvoorziene behoeften, waarvoor in 1851 is uitgegeven *f* 1192, maar niettemin bij de begrooting *f* 20,000 wordt uitgetrokken.

De staat der pensioenen voor dit hoofdstuk is vermeerderd met *f* 8,792; daarentegen door versterf verminderd met *f* 6,393, en bedraagt nu *f* 63,466. De wachtgelden ten laste van dit hoofdstuk beloopen *f* 6,349.

De aangebodene begrooting voor het Vde hoofdstuk der staatsbegrooting over het jaar 1853 beloopt *f* 5,304,251, dat is *f* 268,344 meer dan over 1852. Deze verhooging is voornamelijk voor den aanleg van wegen en voor de telegrafie. Voor werken, in 1853 tot verdere algemeene verbetering van de hoofdrivieren des Rijks uittevoeren, is weder *f* 200,000 gesteld. — De kosten van het departement zijn geraamd op *f* 154,500; de kosten van het bestuur der provincien *f* 532,169: nat. militie en schutterijen *f* 51,280; medische politie *f* 42,300; verdere uitgaven betrekkelijk het binnenl. bestuur *f* 11,400; waterstaat en publieke werken *f* 2,896,791: onderwijs *f* 517,964; kunsten en wetenschappen *f* 103,845; armwezen *f* 50,668; nijverheid *f* 177,355; telegrafie *f* 230,000; jagt en visscherij *f* 78,350; pensioenen enz. *f* 214,129; onvoorziene behoeften *f* 80,000.

— Bij de memorie van beantwoording van de bedenkingen der Tweede-Kamer op de in de vorige zitting ingebragte wet op de regeling van het gebruik van het koloniaal batig slot van 1850, heeft Z. E. de minister van Kolonien aangemerkt, dat de daarin begrepen som van *f* 1,882,698, geenszins alleen was gereserveerd, maar dat de verdere beschikking daarover afhankelijk was gelaten van het al of niet aannemen van de wet op het herstel van het muntwezen in Neêrlands Indie; — dat sedert het besluit dienaangaande, de staat van zaken is veranderd; — dat alsnu moet worden beschikt over een bedrag van *f* 9,082,698, en dat alzoo, bij wijziging, wordt voorgedragen, om van dit beloop toetevoegen *f* 7,200,000 aan de inkomsten over het dienstjaar 1850, en *f* 1,882,698 aan de inkomsten van het dienstjaar 1851.

Bij deze gelegenheid heeft de minister verklaard, dat door vermeerdering van de arbeiders op de plantagie *Catharina Sophia*, in Suriname, de werkzaamheden op dezelve eene aanzienlijke uitbreiding hebben verkregen; dat de genomene maatregelen, in het belang der suiker-fabricatie, reeds goede vruchten opleveren, en dat men in dat opzigt de toekomst met vertrouwen tegemoet mag zien. Voorts heeft de minister berigt, dat, daar de pogingen, om van hier geschikte landverhuizers naar Suriname te doen vertrekken, met geen gunstigen uitslag zijn bekroond, men zal beproeven, om een gedeelte der duitsche emigratie derwaarts te leiden; — dat daartoe onderhandelingen zijn geopend; — dat het voornemen bestaat, om uit Duitschland eene commissie van onderzoek derwaarts te zenden, en om, indien deze de kolonisatie mogelijk acht, Duitschers, onder zekere nader te bepalen voorregten, aldaar toetelaten.

Ten aanzien van eene vermindering van het makelaars-loon heeft de minister aangemerkt, dat dit, in elk geval, wordt verstrekt naar de stedelijke tarieven, maar dat deze aangelegenheid van een teederen aard is, en dat men, alvorens daartoe overtegaan, wel overtuigd moet zijn, dat eene verandering in het geen bestaat geen nadeeligen invloed zal hebben op de prijzen, welke de Regering van de gouvernements-producten behaalt.

De, van de in 1850 verkochte producten, verzekerde waarde heeft ruim 34½ millioen bedragen, De daarvoor geboekte premien, zoo voor gouvernements rekening, als aan assuradeurs hebben, *f* 1,038,345 beloopen. Daarvan is, na afbetaling der schade, aan de assuradeurs te goede gekomen *f* 485,460; waarvan, na aftrek der onkosten is overgeschoten *f* 437,453; — ongerekend de onkosten, van de administratie, bureaux en wat des meer zij.

— De afdeelingen van de Tweede-Kamer der Staten-generaal hebben zich heden bezig gehouden met het onderzoek van het ontwerp van begrooting voor de Lands-drukkerij, en met eenige voorgestelde wijzigingen in het reglement van de stenographie.

Den eersten October is te Amsterdam, onder voorzitting van den heer mr. *Faber van Riemsdijk*, eene algemeene vergadering van deelhebbers in de Rijn-spoorweg Maatschappij gehouden, ten einde te beraadslagen over de te nemen geldelijke maatregelen, ter verzekering van de door de Maatschappij uittevoeren werken. Door de aanwezige leden konden worden uitgebragt 752 stemmen, waarvan 619 door den vertegenwoordiger der engelsche deelhebbers.

De werken, waarin behoort te worden voorzien, zijn: de versmalling van het spoor van Amsterdam tot Arnhem, waarvan de kosten door het millioen van rijkswege te verstrekken kunnen worden gedekt; — de weg van Arnhem naar de pruissische grenzen; — de weg van Utrecht naar Rotterdam; voorts het veranderen en aanschaffen van materieel; van welk een en ander de kosten worden berekend op *f* 7,080,000.

Om zich deze fondsen aanteschaffen, is voorgesteld: 1° om van de onvervreemdbare, doch weder vervreemdbaar te verklaren obligatien van de leening van 9 millioenen, 2400 stuks bij de Nederlandsche-Bank tot pand neder te leggen voor de uitgifte van een zoovele certificaten, elk van *f* 1000 tegen 4½ pc. 's jaars, en 2° indien de Regering mogt afzien van de rentelooze verstrekking van een kapitaal van *f* 2,400,000 in 1853 en van even zooveel in 1854, eene leening van *f* 4,800,000 à pari tegen 4½ pc. te sluiten, onder voorwaarde van eene aflossing binnen tien jaren, en onder verband van den weg met den aankleve van dien en van de door de Regering toegezegde renten, ter verzekering van de rigtige betaling der intresten.

Beide deze voorstellen zijn, na eenige woordenwisseling, aangenomen.

Op voorstel van den heer *Beloe*, heeft de Algemeene Vergadering besloten, om de directie te verzoeken en te magtigen, om, voor de uitvoering der nieuwe wegen, in onderhandeling te treden met den heer *Brassey*, die, door tusschenkomst van den ingenieur *Locke*, reeds aanbiedingen daartoe heeft gedaan. — Op deze wijze zoude reeds in 1853 een begin kunnen worden gemaakt met de aanleg dezer werken, welke, in verband met de verbindtenis, die met de Regering is aangegaan, vóór April 1855 uitgevoerd behooren te zijn.

— De *Amst. Cour.* meldt, dat de hoogleeraar mr. *C. A. den Tex*, wegens redenen van gezondheid, als zoodanig zijn ontslag aan den stedelijken Raad gevraagd heeft, en dat, ter vervulling van deze vacature, het volgende drietal is opgemaakt: jhr. mr. *J. de Bosch Kemper*, mr. *E. C. van Voorthuyzen* en mr. *W. R. Boer*.

— In de eergisteren te Rotterdam door de Ned. Handelm. gehoudene veiling van Java en China thee is alles verkocht.

— De daarstelling der nood- of schuilhaven ten westen der stad Nijmegen is door de heeren *K. Verburgh*, *J. T. van Gelder* en *N. Hoogstraten* aldaar voor de som van *f* 110,000 aangenomen. Dat werk moet den 15den Dec. 1853 voltooid zijn en de haven alsdan in gebruik gesteld worden.

— Naar aanleiding van het koninklijk besluit van Junij ll. is van wege de Nederlandsche Bank, onder dagteekening van den 30sten September, bekend gemaakt, dat destijds in omloop was een bedrag van *f* 74,298,450 aan bankbiljetten; — dat de saldo's der rekeningen-courant beliepen *f* 20,964,640 en dat de voorhanden munt en het muntmaterieel eene waarde bedroeg van *f* 97,038,418.

— Den 30sten is te Scheveningen de eerste steurharing aangebragt door eene der pinken van den heer *A. Mos*, gevoerd door schipper *P. Mos*, die een der genen was, welke den 17den het eerst zijn uitgevaren. De lading bestond uit 41000 stuks, welke voor *f* 45 de 1000 zijn verkocht. Zoo er reeds vroeger dergelijke haring hier te lande is aangebragt, en onder den naam van *hollandsche* is uitgevoerd, moet deze visch van vreemde visscherijen afkomstig zijn geweest.

SCHEEPSTIJDINGEN.

AMSTERDAM, 2 October. Den 1sten dezer in Texel binnengekomen: *Merwede*, van Driesten, Baltimore; *Dauntless*, Wilkenson, Newcastle; de stoomb. *Gouv. van Ewijck*, Hull. Gisteren nog: *Catharina*, Olthof, Newcastle; *Johanna Marchiena*, Koning, Hull; en uitgezeild: *Nicola Uil*, Meijer, Galatz; de stoomb. *Magnet* en *Wm. Penn*, beiden naar Londen. Wind kompas rond.

Den 1sten dezer in Helvoet binnengekomen: de stoomb. *Feijenoord*, Londen; *Ann & Elisabeth*, Richards, Liverpool; de stoomb. *Sea-Gull*, Hull. Gisteren nog: *de Zwahuw*, Zeven, Goole. Niets uitgezeild. Wind w.

Den 11den Aug. van Callao uitgezeild: *Beurs van Rotterdam*, Veenstra, Valencia.

Den 7den Sept. te St. Thomas binnengekomen: *Batavia*, Verhey, Newport.

Den 7den Sept. van Havana uitgezeild: *Regiena*, Bies, Rotterdam.

Den 14den Sept. te Baltimore binnengekomen: *Leila*, Stafford, Rotterdam.

Den 9den Sept. te Konstantinopel binnengeloopen: *Christine*, Harris, Odessa naar Groningen.

APPLEDORE, 28 September. Het schip *Waakzaamheid*, kapt. Kok, van Archangel alhier aangekomen, heeft, bij het verhalen, een steen in den bodem gekregen en daardoor belangrijke schade bekomen.

Gepraaid: 10 Julij, op 35° 30′ z. b. en 20° 0′ o. l., *Christina*, kapt. van der Driestwaard, voor wijlen kapt. Böning, van Tjilatjap naar Amsterdam; 13 Aug., op 8° 30′ n. b. en 20° 40′ w. l., *Cornelis Smit*, van der Wal, van Newport naar Hong-Kong.

BEURS VAN AMSTERDAM.

Prijzen der Effecten.

2 *October* 1852. — 4½ *ure.*

			van	*tot*	*geb.*
NEDERL., Werkel. Schuld.	2½	pct.	63⅝	64 1/16	64
» »	3	»	76¾	⅞	—
» »	4	»	96¼	½	95 5/16
Amortisatie-Syndicaat	3½	»	—	—	—
Handelmaatschappij	4½	»	—	—	—
Oost-Indische Leening	4	»	—	—	—
Aand. Holl. Spoorweg			—	—	—
Leen. » »	4½	pct.	—	—	—
Aand. Rijn-Spoorweg	4½	»	102	—	—
FRANKRIJK, Certificaten	3	»	72⅞	—	—
»	5	»	—	—	—
RUSL., Obl. Hope & Co.	5	»	107⅞	108	—
» » 1828/1829	5	»	106½	⅝	106½
Certificat. » 1831/1833	5	»	96⅝	⅞	—
» » 1840	4	»	—	—	—
» bij Stieglitz	4	»	91	—	—
» » » N.	4	»	—	—	—
Inschr. in Assignatiën	6	»	—	—	—
Certific. van »	6	»	—	—	—
POLEN, Aandeel. 1835, fl. 500		*f*	161	—	—
Obligatiën	4	pct.	85⅝	—	—
SPANJE, Obligatiën	1	»	23¾	13/16	—
»	3	»	50½	—	—
» Binnenl.	3	»	45¾	—	—
Passiven			6½	—	—
Bew. Coupon			—	—	—
OOSTENR., Oblig. bij Goll.	5	pct.	80¾	—	—
» » »	4	»	—	—	—
» Metalliek	5	»	78⅜	½	—
» » N.	5	»	90½	¼	—
[illegible]	2½		[illegible]	15/16	
BELGIE, Certificaten	2½	»	—	—	—
Rothschild	2½	»	52	1/16	52
»	4½	»	—	—	—
BRAZILIE, Geldl. 1824, £ 100	5	»	100⅜	—	—
» » £ 200	5	»	—	—	—
PORTUGAL, Oblig. 5 pct. thans	4	»	42⅛	¼	42⅛
»	4	»	38 13/16	15/16	38 13/16
Binnenlandsche à 1 conto	5	»	—	—	—
PERU, Geldl. 1849, thans	5	»		—	—
VENEZ., Oblig. 6 pct. thans	3¼	»			
GRENADA, Obligatiën. £ 100	2	»	21⅞	22¼	—
MEXICO, Oblig. 1837 £ 100	3	»	25 11/16	—	—
N.-AMERICA, Americ. Bank-Actien.			—	—	

Amsterdam Thesaurie 5 pc. 105¼. Maatsch. van Weldadigheid 4 pc. 89½. Rusland cert. adm. te Londen 4½ pc. 103¼. Spanje uitgest. schuld 6½. Oostenrijk Metall. La. B. 5 pc. 90 1/16. Columbia Equador 4⅛ Venezuela obl. uitgest. 17⅛. Grenada obl. uitgest. 11⅝ à 11/16. Louisiana 5 pc. 100¼. De 2½ pc. Met. 1851 40 5/16 à ⅜. Oude 2½ pc. Mett. 40. — Beleening 2½. Prolongatie 2½.

Aldus opgemaakt door het Bestuur der Societeit
Tot Nut des Obligatie-Handels.
J. BRASKAMP, Pres.

In binnenlandsche fondsen is heden tot merkelijk hoogere prijzen veel handel gedreven. De belgische waren prijshoudend; de fransche willig; de spaansche, portugesche en russische nagenoeg op de vorige hoogte; de oostenrijksche iets minder vast. Van de zuid-americaansche waren de uitgestelde Grenada's aangeboden.

MADRID, 25 September. De 3 pc. 47 1/16; 1 pc. 24⅞.

LONDEN, 30 September. De 3 pc. gecons. resc. 100 à ⅛. Mexico 25 à ¼. Peru 105 à 106; uitg. 64 à 65. Grenada uitg. 11¾ à 12. Spanje 3 pc. 50¾ à 51; 1 pc. 23¾ à ⅞.

PARIJS, 30 September. De 3 pc. renten 78 fr. 15; 4½ pc. 104 fr. 20. Spanje 3 pc. binnenl. 45¾; 1 pc. 23¾.

ANTWERPEN, 1 October. Belgie (1848) 5 pc. 100⅝. Spanje 3 pc. 45⅞; 1 pc. 23½.

MARKTBERIGTEN.

Den 2den October is te Amsterdam, van *Rogge* bij partij verkocht 126 ℔ Pommer *f* 220, en 120 ℔ Odessa *f* 187, in consumtie.

[In een der advertentiën, beginnende uit de hand te koop: circa 60 Oranjeboomen, geplaatst 1 en 2 October jl., te bevragen bij den heer *P. Soethoudt*, staat *Fuven-boomen*, moet zijn: *Pioen-boomen.*]

*** Een achtingswaardig dorps-predikant heeft zijnen oudsten zoon zoo ver gebragt, dat hij, na een tweejarig verblijf aan de akademie en loffelijk afgelegd examen in de letteren, nu tot de eigenlijke godgeleerde studiën zou overgaan, waartoe hij een gunstigen aanleg toont, en waaraan zijn onberispelijk levensgedrag ten volle beantwoordt. Maar juist nu maken de klimmende zorgen voor een talrijk huisgezin het den vader *onmogelijk*, langer in de karig berekende kosten zijner studie te voorzien. De ondergeteekenden, eindelijk bekend geworden met hetgeen reeds te lang door een waardigen mede-broeder, uit schaamte en bescheidenheid, ook voor zijne beste vrienden verzwegen werd, bieden gaarne hunne hulp aan, ten einde de bijdragen der christelijke liefde tot dit doel te ontvangen, van welke ontvangst, door middel van dit blad, dankbaar kennis zal worden gegeven.

H. G. J. VAN DOESBURGH, Predt. te Rotterdam.
P. JAS, —— - 's Gravenhage.
C. E. VAN KOETSVELD, —— - ——
C. KRABBE, —— - Leiden.
R. POSTHUMUS MEYJES, —— - Amsterdam.
W. R. VEDER, —— - Dordrecht.

*** VERGADERING van den Raad van Haarlem, op Woensdag den 6den October 1852, ten 1 ure.

A. B. C.

Merçi — Midi — Bonjour.—

Getrouwd:

C. P. de GROOT,
Beroepen Predikant te *Surhuisterveen*, en
Sneek, A. GONGGRIJP.
30 September 1852.

⁂ Bevallen van eenen ZOON, de geliefde Echtgenoot van Jonkheer J. G. O. S. von SCHMIDT AUF ALTENSTADT.

Paramaribo, den 7den Augustus 1852.
Eenige kennisgeving.

⁂ Heden beviel zeer voorspoedig van eenen ZOON *ANNA BRUNINGS*, geliefde Echtgenoote van
Harlingen. W. RUITENGA.
den 29sten September 1852.

Familie en talrijke kennissen gelieven deze algemeene voor bijzondere kennisgeving aantenemen.

⁂ Heden werd mijne Echtgenoote, *C. H. D. BALLOT*, zeer voorspoedig verlost van eene welgeschapene DOCHTER. J. REPELIUS.

Echteld, den 29sten September 1852.

⁂ Bevallen van eene DOCHTER, *W. F. HESSELINK, HOFFMAN.*

Dordrecht, 29 September 1852.

⁂ Heden beviel door Gods goedheid, vrij voorspoedig van eenen ZOON *J. MEIJERS*, geliefde Echtgenoote van D. HARTGERINK Jz.

Goor, 30 September 1852.

⁂ Heden beviel zeer voorspoedig van eene welgeschapene DOCHTER, *JOHANNA WIJNANDA NACHENIUS* hartelijk geliefde Echtgenoot van
Overlangbroek, B. Ch. LEDEBOER.
30 September 1852. Eenige kennisgeving.

⁂ Mijne geliefde Echtgenoote, *A. VAN FOREEST*, beviel heden morgen voorspoedig van eene welgeschapen DOCHTER. NICOLAAS BEETS.

Heemstede, 2 October 1852.
Eenige kennisgeving.

⁂ Den 26sten September 1852 overleed te Utrecht, in den ouderdom van 42 jaren, de Hoog-Welgeboren Heer Jonkheer N. van der WIJCK, Ingenieur 1ste Klasse bij den Waterstaat en 's Lands Gebouwen in Nederlandsch Indië. Eenige en algemeene kennisgeving.

⁂ Heden overleed alhier, in den ouderdom van bijna 68 jaren, na voorzien te zijn geweest van de genade middelen van onze Moeder de H. Kerk, GERTRUDIS ROOSEBOOM, algemeen geachte Dochter, van wijlen *Cornelis Rooseboom*, en *Gertrudis Nicolausd. Pater*.

Bovencarspel, den 27ste September 1852. H. J. HILBES, pastoor, C. MOLENAAR. E. SCHAPER. Exec. Testam.

Algemeene kennisgeving aan Vrienden en Bekenden.

⁂ Heden is na een langdurig lijden, in den ouderdom van 64 jaren overleden, Mejufvrouw H. J. W. LUGTEN Wede. *H. de Jel*, als Binnen Moeder in het Oude-Vrouwenhuis te Gorinchem; de innige trouw en bescheidenheid waarmede de overledene tot aan haar afsterven deze hare betrekking vervuld heeft, maken het aan **Vaderen en Regenten van het zelfde Gesticht ten dankbaren pligt, deze hulde aan de brave overledene openlijk** toe te brengen.

Gorinchem, 1 October 1852. *Namens Vaderen en Regenten.* H. POLVLIET. Regt. Secrs.

⁂ Voor de vele bewijzen van deelneming bij het overlijden van onzen waarden Behuwd- en Grootvader, den Heer *Gerrit Eldering* ontvangen, betuigen wij bij deze onzen opregten dank. J. P. MOL, *uit aller naam.*

Overveen, 30 September 1852.

⁂ De Heeren HOPE & Co., KETWICH & VOOMBERGH en Wed. W. BORSKI, adverteren dat de gestempelde Coupons à $4\frac{1}{2}$ pCts. der **Fransche Certificaten,** van hunne Administratie, verschenen 22 September 1852, van heden af, zullen betaald worden ten Kantore van de *Associatie-Cassa*, met *f* 10,45. Waarvan zijn afgetrokken de Conversie-Kosten te Parijs.

Alsmede dat, ingevolge Art. 7 van het uitgegeven Berigt in dato 30 Junij 1824, de betalingen op de onderscheidene Buitenlandsche plaatsen zijn bepaald als volgt:

te Londen, met £ — 17. 4.	te Hamburg, m. Bo Mk. 11. 11.
te Frankf. a/M. m. 24 v. *f* 10,30.	te Berlijn met Ds. 5. 29.

Amsterdam, 2 *October* 1852.

⁂ Van wege het Administratie-Kantoor, onder Directie van de Wed. H. F. TJEENK c. s., wordt geadverteerd, dat de COUPONS, verschenen 1o. October 1852, van de *Certificaten 4 pCt. Nationale Schuld*, door voornoemde Administratie uitgegeven, van heden af betaalbaar zijn ten Kantore van de *Associatie-Cassa*, alsmede bij de respective Correspondenten dezer Administratie, met zoodanig bedrag als in iedere Coupon afzonderlijk staat vermeld.

⁂ ONTBINDING VAN VENNOOTSCHAP.

Bij Acte op den 25sten September 1852, voor den te Monnickendam residerenden Notaris M. C. MERENS verleden, behoorlijk geregistreerd, is de tusschen JAAPJE MULDER, Weduwe van DIRK BOUWES en JAN BOUWES Dirkszoon, beide wonende te Monnickendam, bestaan hebbende Vennootschap tot den Handel in *Zout*, *Bokkings*, *Visch* en alle verdere handelingen, te zamen door hen gedreven, onder de Firma van JAN BOUWES, met de dagteekening der Acte met onderling goedvinden gedissolveerd, zijnde de Liquidatie van alle zaken opgedragen aan den Heer PIETER LANFER, Boekhouder te Monnickendam, onder gebruikmaking der teekening van de Firma, met bijvoeging der woorden: *in liquidatie.* Geschiedende hiervan bekendmaking ter voldoening aan art. 31 van het Wetboek van Koophandel.

⁂ Allen die iets te vorderen hebben ten laste des Boedels van wijlen CORNELIS BAIS, in leven Veerschipper, en van MAARTJE de BOER, Echtelieden, gewoond hebbende en overleden te Wieringen, gelieven daarvan schriftelijk opgave te doen, voor of uiterlijk op den 15den October 1852, aan EVERT BAIS, Postschipper te Wieringen.

⁂ Door de benoeming van den Heer J. B. NIJHOFF, tot Onderwijzer te Appel, vraagt D. J. KRUIJTBOSCH, Hoofd-Onderwijzer te Kampen, een bekwaam ONDERMEESTER, liefst van den 2den Rang. Buiten de gewone verpleging is het Salaris minstens *f* 100. Brieven *franco*, doch liefst in *persoon.*

⁂ Een ONDERMEESTER, van den 3den Rang: oud 21 jaren, P. G., geëxamineerd in de Fransche Taal, niet onervaren in het Engelsch, die tevens de Kerkedienst met of zonder Orgel kan waarnemen; het Orgel en de Piano bespeelt, en in staat is het Handteekenen te onderwijzen, zag zich gaarne verplaatst, liefst waar geschikte gelegenheid tot zelfoefening bestaat. Brieven *franco*, Letter A, bij den Boekhandelaar H. G. van STEEDEN, te Hellevoetsluis.

⁂ K. TAK, Openbaar Onderwijzer te Almkerk, bij Woudrichem, vraagt een ONDERMEESTER van eenigen rang, Pr. G. en in staat de Kerkdienst van tijd tot tijd te kunnen waarnemen. Bij gewone verpleging is het Salaris 50 à 60 Gulden, naar bekwaamheid. Men adressere zich liefst in *persoon*, of *franco* Brieven, aan bovengenoemde.

⁂ In eene kleine Stad in Gelderland, bij eenen Onderwijzer, aan eene Lat. School verbonden, bestaat voor een paar JONGE LIEDEN, tegen een matig Kost- en Leergeld, eene geschikte gelegenheid, om een goed Onderwijs te genieten, in de oude en nieuwere Talen.

Brieven *franco*, onder Lett. A, aan den Boekhandelaar J. H. MELLINK, te Zutphen.

⁂ Aan eene openbare School, waar gelegenheid is tot het beoefenen van Talen, Wiskunde, enz., vraagt men een' SECONDANT; P. G., 2de Rang en goede getuigschriften, zijn vereischten, tegen Kost, Inwoning, enz., benevens een billijk-Salaris.

Brieven *franco*, Letter P., bij den Boekhandelaar H. V. van GOGH, te Rotterdam.

⁂ In eene *Apotheek* van middelmatige drukte te Amsterdam, verlangt men met po. November: Een bekwame BEDIENDE, van de H. G. Adres met *franco* Brieven, Lett. X., bij de Boekhandelaren C. L. SCHLEYER en ZOON, Warmoesstraat te Amsterdam.

⁂ Met 1o. November aanstaande, vraagt men in een Apotheek te Utrecht: Een BEDIENDE, bij voorkeur geëxamineerd, van de P. G. Brieven *franco*, La. P, of liefst in *persoon*, adres, de Boekhandelaars Van PADDENBURG & Co., te Utrecht.

⁂ Men verlangt te Leyden, waar een Chemis. Pharm. College bestaat: Een' APOTHEKERS-BEDIENDE, goed kunnende Recepteren en van goede getuigschriften voorzien. Adres bij den Boekh. S. W. van LEEUWEN, Lett. A. Brieven *franco.*

⁂ Met primo November aanstaande wordt in eene der Steden van Noord-Holland in eene *Broodbakkerij* gevraagd: een bekwame MEESTERKNECHT; alleen die gene welke zijn werk grondig verstaat zal in aanmerking komen. Adres, met *franco* Brieven, onder de Letters C. D., bij J. H. KNOOP, op het Donkere Sparen, te Haarlem.

⁂ **Een bekwaam Boekhouder van goeden Huize, ongehuwd, tusschen 30–40 jaren oud, zeer ervaren in den *Houthandel* en *Zagerij*, in staat in verschillende Talen te corresponderen, wenschte gaarne als zoodanig, of als OPZIGTER in welk vak ook, ten spoedigste geplaatst te worden.** Men adressere zich *franco*, Letters V. D., bij den Boekhandelaar R. F. van ARUM, te Haarlem.

⁂ Als GRUTTERS-KNECHT, wenscht zich gaarne met November e. k. geplaatst, *iemand* van de P. G., der zaken kundig, reeds verscheidene jaren bij het vak werkzaam. Adres *franco* Brieven, Lett S., Postk. te Elburg.

⁂ ATTENTIE S. V. P.

Men vraagt tegen November aanstaande: Een bekwamen GRUTTERSKNECHT, het vak grondig verstaande en van goede getuigschriften voorzien, van de P. G., op *franco* aanvrage onder Lett. B., bij den Courantier STIBBE, te Zwolle.

⁂ Een WAGENMAKER, BAKWERKER, en een ZADELMAKER, bekwaam in het Rijtuigwerk, vast werk begerende; adresseren zich, met *franco* Brieven, Letters I. B., bij J. H. KNOOP, Donkere Sparen te Haarlem.

⁂ In het Armhuis te *Hazerswoude*, verlangt men ten spoedigste als ARM-VADER: Een **PERSOON,** van middelbaren leeftijd, van de Gereformeerde Godsdienst, ongehuwd en die de beste getuigschriften kan overleggen van goed gedrag en geschiktheid tot deze betrekking. Behalve Kost, Inwoning enz., bedraagt de belooning *f* 100.

Belanghebbenden gelieven zich in *persoon* of met *vrachtvrije* Brieven aantemelden bij den Burgemeester van Hazerswoude, C. van der VLIES.

⁂ In het Nederd. Hervormd *Diaconie Mannen- en Vrouwenhuis* te Voorburg, worden verlangd: Een VADER en eene MOEDER, van de Hervormde belijdenis en zonder Kinderen, of deze niet meer ten hunnen laste hebbende; bewijzen van goed gedrag kunnende leveren en van middelbaren leeftijd. Zij die deze Betrekkingen zouden wenschen te vervullen worden verzocht zich met *vrachtvrije* Brieven of liefst in *persoon*, en onder overlegging der vereischte bescheiden, aan te melden bij den Heer A. HOGERVORST, Admd. Diaken van genoemd Diaconiehuis te Voorburg.

⁂ Eene JUFVROUW, uit den fatsoenlijken stand, de volledigste getuigschriften kunnende overleggen, door toevallige omstandigheden buiten betrekking, zag zich gaarne zoo spoedig mogelijk geplaatst; tot gezelschap eener Dame, tot assistentie in een Huishouden, of als Huishoudster, des noods zonder Salaris. Mogt men echter hierop niet reflecteren, zoo verlangt zij in de Provinciën Gelderland, Utrecht, Overijssel of Noord-Braband, bij een fatsoenlijk gezin, van de Protestantsche Godsdienst, Kost, Inwoning en Huisselijk verkeer. Adres, (in het laatste geval met opgaaf van prijs) met *franco* Brieven, onder Letter G, bij den Boekhandelaar J. H. van der VLIET, in de St. Jacobstraat, te Rotterdam.

⁂ Eene Protestantsche JUFVROUW, die het Hollandsch, Fransch en Engelsch onderwijst, benevens alles wat tot eene beschaafde opvoeding behoort en reeds eene opvoeding voltooid heeft, zag zich gaarne weder geplaatst als Gouvernante of Jufvrouw van Gezelschap. Adres *franco* Brieven, onder Letters J. H., bij den Boekhandelaar W WILLEMS, Vijzelstraat, No. 111, te Amsterdam.

⁂ Men verlangt met November en voorloopig voor een jaar, in een voornaam Modemagazijn, geen open Winkelhuis zijnde, te Amsterdam of Haarlem, bij Protestantsche Menschen, en tegen behoorlijke betaling te plaatsen: Een fatsoenlijk 16jarig MEISJE, tot het aanleeren van het Wollennaaijen en Modevak, met genot van Kost, Inwoning en gezellig Huisselijk Verkeer. Dames-Magazijnhoudsters, welke op deze aanvraag mogten reflecteren, gelieven zich met opgaaf van geldelijke voorwaarde, en adres bij *franco* Brieven, onder Letters E. G. v. H., te adresseren bij de Heeren SCHALEKAMP v. d. GRAMPEL en BAKKER, Boekhandelaren te Amsterdam.

⁂ Tot hulp in eene fatsoenlijke Burgerhuishouding, vraagt men tegen November aanstaande op een Dorp in Zuid-Holland, een knap, vlug BURGER MEISJE, van 18 of 20 jaren, goed van humeur, gezond en sterk van gestel, Hervormde Godsdienst en bekwaam voor de drooge Wasch. Adres bij den Boekhandelaar P. LOS, Gz., te Dordrecht, onder de Letters A. Z. Brieven *franco.*

⁂ Men verlangt tegen 1o November te Amsterdam: Eene GELDERSCHE KEUKENMEID van de R. C. belijdenis. Adres onder Letter K., bij den Boekhandelaar NYHOFF te Arnhem.

Men verlangt zoo spoedig mogelijk eene *gezonde* MIN, niet te oud Kraams. Adres onder Letter Y, aan het Postkantoor te Purmerende.

⁂ *On demande une GOUVERNANTE, indifferent de quelle nation, du culte protestant, de l'age de 20 à 26 ans, pour enseigner deux filles le Hollandais, le Français et le Piano. s'Adresser par lettres détaillées et affranchies sous les initiales K. V., à Mr. ENTROP VAN POETEREN, Libraire, Spui, à la Haye.*

⁂ *On demande à la Haye au 1 Novembre prochain une BONNE Suisse, ou Française, de la réligion protestante, pour soigner de jeunes enfants et munie de bons témoignages. s'Adresser par lettres affranchies, sous l'initiale M., chez les Libraires VAN HOOGSTRATEN et FILS, à la Haye.*

⁂ *On demande dans une famille pour le mois de Nov.: Une BONNE, ou par préférence une fille Suisse du culte protestant, pour soigner de jeunes enfants. s'Adresser franco sous l'initiale J, aux Libraires HENDRIKSEN frères, au Zoetebrug à Rotterdam.*

⁂ *Burgemeester en Wethouders van* HAARLEM, zullen op Donderdag den 7den October 1852, des namiddags ten 2 uur, ten Raadhuize aldaar, in het openbaar verhuren:

De gemeene HUIZINGE aan den Delfweg en eenige LANDERIJEN nabij de Leydsche Trekvaart, onder de Gemeente *Lisse* gelegen, zulks voor den tijd van 7 jaren, ingaande wat de Huizinge betreft met den 1sten Mei 1853 en de Landerijen met Kersmis 1852.

De Conditiën liggen ter Stedelijke Secretarien van *Haarlem* en *Leyden*, ter inzage van belanghebbenden op alle werkdagen, van des morgens 10 tot des namiddags 4 uur.

Koninklijke Akademie voor de Zee- en Landmagt.

AANBESTEDING VAN PATENT-OLIE.

De RAAD van ADMINISTRATIE van opgemelde Akademie, zal op Maandag 11 October 1852, des middags ten $12\frac{1}{2}$ uur, aanbesteden:

De levering van **PATENT-OLIE,** over het tijdvak van 1 *November* 1852 tot 31 *October* 1853.

De voorwaarden liggen ter lezing op het Bureau van den Kapitein-Kwartiermeester: de Biljetten van inschrijving moeten, op zegel geschreven, des morgens vóór twaalf ure van den dag der aanbesteding in de aldaar geplaatste Bus gestoken worden.

Breda, 30 *September* 1852.

Op last van den Raad voornoemd,
De Kapitein-Kwartiermeester,
F. C. R. BOERS.

⁂ H. J. COSTER & Co., *Koningsplein*, No. 4, *te Amsterdam*, hebben de eer te berigten, dat zij een ruim assortiment nieuwe LANGE CHALS en DOEKEN ontvangen hebben, alsmede eene groote sortering ZIJDEN en FANTAISIE STOFFEN.

Een OPEN BEEN, *na dertien jaren lijdens, genezen door de* **ZALF** *en* **PILLEN** *van* ***HOLLOWAY.*** Mejufvrouw *Anna Smith*, te Hemel, Hampstead woonachtig had dertien jaren lang **open Wonden** in een harer **Beenen** gehad, gedurende welken tijd zij onder behandeling was van eenige der voornaamste Heelkundigen aldaar, welke niettegenstaande hunne lange ondervinding het Been niet konden genezen. Mejufvrouw *Smith*, dan ook ziende dat alle hunne pogingen vruchteloos bleven, besloot eindelijk de *Zalf* en *Pillen* van *Holloway* te gebruiken, waardoor haar Been in een ongeloofelijk korten tijd werd genezen, zoodat zij zich thans een genoegen daaruit maakt de *Zalf* en *Pillen* van *Holloway* allen mogelijken lof toe te zwaaijen.

Door het vermeerderd debiet zijn de prijzen als volgt:
Doosjes Pillen à *f* 0,90, *f* 2,10, *f* 3,30, *f* 7,75, *f* 15,50, *f* 23,50,
Potjes Zalf à „ 0,90, „ 2,10, „ 3,30, „ 8,15, „ 15,90, „ 23,90:

Zijn op *franco* aanvragen, à contant, te bekomen bij *W. C. van Dort*, te 's Hage, bij *N. C. W. van Someren Brand*, te Dordrecht en bij *J. Straatman*, Hoofd-Depôthouder, te 's Hertogenbosch: alsmede te Londen, Strand 244, *Holloway's* Etablissement.

⁂ Te HUUR met primo November, te aanvaarden: Een zoo goed als nieuw gebouwd HEERENHUIS, met drie Benedenkamers en Suite, en Tuinkamer, Keuken, Kelder, Bergplaats en Tuin, benevens twee Bovenkamers en Zolders, staande in het welgelegen Dorp Terborg, waar dagelijksch per Diligence gelegenheid bestaat naar Arnhem, Zutphen en de Pruissische Grenzen. Te bevragen *franco*, onder Letter H., aan het Postkantoor te Terborg.

⁂ OP VOORDEELIGE VOORWAARDEN UIT DE HAND TE KOOP:

Eenige *goede Renten opleverende* VASTE GOEDEREN, gelegen aan een der groote wegen, in eene druk bevolkte en vrolijke streek van Zuid-Holland, in de nabijheid van een aanzienlijk Dorp en van uitmuntende Kostscholen, bestaande in eene logeabele en allezins deftige Heeren-Huizing en verdere Getimmerte, Moestuin en Boomgaard, opgaand Geboomte en Wandeling, alles zeer aangenaam gelegen aan Rivier en Straatweg. Alsmede eenige daarbij gelegen WONINGEN, een en ander in den besten staat onderhouden, en verhuurd voor langer of korter tijd, gedeeltelijk tot Mei 1853. Gegadigden gelieven zich te adresseren met *franco* Brieven, aan den Boekverkooper J. H. ZITMAN, te Leyden, onder Letter P.

⁂ UIT DE HAND TE KOOP: Een WINKELHUIS, waarin sedert onheugelijke jaren eene *Kruideniers-Affaire* met goed succes wordt uitgeoefend, staande in eene der volkrijkste Straten der Stad Haarlem, met al de GEREEDSCHAPPEN tot de Kruideniers-Affaire behoorende. Men adresseere zich ten Kantore van W. J. ELSENHORST, Commissionnair in Effecten, Anegang te Haarlem. Brieven *franco*.

Men zal op Woensdag 6 October 1852, des namiddags ten één ure, op de Buitenplaats *Veelzigt*, te Zeyst, publiek om *contant* geld verkoopen: Twee PAARDEN, van Engelsch Ras, zijnde Ruins, geschikt à deux mains, trouw en mak bij den weg; voorts een RIJTUIG (*Victoria*) en verschillende TUIGEN.

Alles des ochtends van den verkoopdag, van 9 ure af, voor een ieder te zien, en daags te voren, Dingsdag 5 October, van des voormiddags 9 tot 4 ure na den middag, mits voorzien van een permissie-biljet, verkrijgbaar ten Kantore van den Notaris J. C. SCHADEE, te Zeyst, bij wien tevens op *franco* aanvrage biljetten en informatien te bekomen zijn.

⁂ A. B. VAN DER VIES, Makelaar, zal op Woensdag den 20sten October 1852, 's morgens ten 10 ure, in *de Brakke Grond*, te Amsterdam, verkoopen: Eene partij Linnen, Wollen, Katoenen en Zijden

MANUFACTUREN.

waaronder circa 400 ps. 6/4 zeer solide, opregt Vlaamsch LINNEN van *Brugge*, gemaakt van met de hand gesponnen Garens, met de hand geweven en op geene kunstmatige wijze gebleekt, behoorende tot de likwidatie van een sedert 50 jaren bestaand Handelshuis in Linnens, in West-Vlaanderen. Alles breeder bij Notitie en 2 dagen voor en op den verkoopdag te zien.

⁂ AANZIENLIJKE VERKOOP VAN VASTE GOEDEREN EN OPGAANDE BOOMEN.

Ingevolge reeds gedane voorloopige aankondiging, zullen ten overstaan van den Notaris H. F. LULOFS, te Zutphen, in *het Nederlandsche Koffijhuis* aldaar, op Zaturdag den 23sten October bij *inzet*, en 14 dagen later, zijnde den 6den November bij *toeslag* (telkens des voormiddags om 9 ure), in het openbaar geveild en verkocht worden:

1°. Het zeer aangenaam en Rentegevend LANDGOED *DE KOLENKOLK*, gelegen onder Gorssel, (nagenoeg geheel in den Kring van *Dorth*), en niet ver van den Grindweg van Deventer naar Laren, bestaande in een welingerigt HEERENHUIS, geschikt voor *Zomer- en Winterverblijf*, STAL, BOUWMANSWONING, SCHUUR, 2 ZAADBERGEN en verder GETIMMER, TUIN en aanliggende BOOMGAARD, beide met exquise Vruchtboomen, BOUW- en WEIDELANDEN, onderscheidene AKKERMAALS- en verdere BOSSCHEN, SINGELS en LANEN, benevens HEIDEGRONDEN, alles bijna geheel aan elkander sluitende, en te zamen groot 50 Bunders, 58 Roeden, 80 Ellen.

Maandag den 25sten October, des voormiddags om 9 ure, zal, en wel *op voorschreven Landgoed zelf*:

Eene aanzienlijke partij (waaronder zeer zware) EIKEN, BEUKEN, DENNEN en andere genummerde opgaande BOOMEN, op hetzelve staande, afzonderlijk worden geveild, doch door den Kooper van hetzelve kunnen worden *genaast*, tegen eene premie van 4 percent aan de hoogste bieders.

2°. De KATERSTEDE *KLEIN BAANK*, groot 42 Roeden, 70 Ellen, en de daaraan schietende WEIDE *DE WAPSE*, groot 7 Bunders, 39 Roeden, 20 Ellen, gelegen aan de Baankstraat, in de Buurtschap *Voorstonden*, Gemeente *Brummen*.

Te veilen in Massa, 2 Percelen en 2 Onderdeelen.

3°. Een kapitaal HEERENHUIS en ERF, binnen Zutphen, aan de Groenmarkt, Wijk C, N°. 168, van achteren uitkomende in de Kolenstraat, groot 2 Roeden, 70 Ellen.

Tot de bezigtiging vooraf belet te vragen.

4°. Twee STALLEN en ERF, onder één Dak, in diezelfde Kolenstraat, Wijk C, N°. 144, groot 64 Ellen.

5°. Een daarnaast staand HUISJE en ERF, Wijk C, N°. 145, groot 18 Ellen.

6°. Een HEERENHUIS en ERF, op de Nieuwstad ter gez. Stede, Wijk A, N°. 106, groot 1 Roede, 5 Ellen. En

7°. Eene dubbele BANK, Letter IJ, N°. 3, en eene STOEL of ZITPLAATS, Lett. I. I., N°. 3, beide in de Groote of St. Walburgskerk, en eene ZITPLAATS, Lett. P., N°. 26, in de Broederenkerk te Zutphen.

De veiling dezer Kerk-Zitplaatsen (waarbij de Bank ook in 2 onderdeelen) zal *alléén* plaats hebben op gezegden 6 November.

Alles bij gedrukte Biljetten breeder omschreven.

Nadere informatiën zijn te bekomen ten Kantore van voorn. Notaris. Brieven *franco*.

⁂ Bij de Erven F. BOHN, te Haarlem is thans uitgekomen de 23e en 24e Aflevering van

BECKER'S ALGEMEENE GESCHIEDENIS, 2de, goedkoope druk.

Goed en *goedkoop* is de basis, waarop deze onderneming steunt. Op 40 bladzijden ontvangt men nu meer dan anders op 80 en *tegen de helft* van den primitieven prijs. Voor eene kleinigheid kan een ieder dus nog in 't bezit van dit belangrijke Werk geraken, want *alle volgende* afleveringen ontvangt hij steeds à 30, de reeds verschenene à 35 Cent.

NOORD-HOLLAND EN DE NOORD-HOLLANDERS IN DEN VRIJHEIDSOORLOG TEGEN SPANJE,

door A. BEELOO. Inhoudende: *Inleiding. De afval der Noord-Hollandsche steden. De terugwerking. Strijd en volharding. Aanvankelijke zegepraal. Zeetogten. Oorlogsbedrijven en overwinningen buiten 's lands. Besluit.* ƒ3,75.

DE AARDE NATUURKUNDIG BESCHOUWD;

door Dr. K. G. REUSCHLE, vertaald door P. van DIJK, *Civiel Ingenieur*, met eene Voorrede van Dr. C. F. DONNADIEU, *Hoogleeraar aan de Akademie te Delft* ... ƒ1,60

⁂ UIT DE HAND TE KOOP:

Eene gerenommeerde BANKETBAKKERS-AFFAIRE, gelegen in eene der voornaamste Steden van Noord-Holland, welke een goed bestaan oplevert. Het Huis bijzonder voor dezelve ingerigt, en ruim voorzien van alle benoodigde Gereedschappen en IJskelder. Reflecterende vervoege zich met *franco* Brieven, onder Lt. Z., bij den Boekhandelaar W. WILLEMS, Vijzelstraat, te Amsterdam.

⁂ Voor GYMNASIEN en INSTITUTEN wordt door de Boekhandelaren J. NOORDUIJN & ZOON te Gorinchem, met goed succes uitgegeven, de navolgende Werken:

W. PÜTZ, Handb. der Oude Gesch. en Aardr. 1e en 2e Stuk, naar de 5e Hoogd. uitgave vert. en bewerkt door Dr. E. MEHLER & Dr. J. VAN GIGCH. ƒ 3,75.

Met nog een Stuk dat deze maand het licht zal zien is dit belangrijke Werk compleet.

W. PÜTZ, Schets van de Aardr. en Gesch. der Oude Wereld, naar de 6e Hoogd. uitgave vert. en bewerkt door Dr. E. MEHLER en Dr. J. VAN GIGCH. ƒ 1,25.

Behalve dat bovenstaande Werken algemeen in Duitschland gebruikt worden, zijn dezelve ook reeds in de *Engelsche* en *Zweedsche* talen overgebragt.

S. KEIJZER, Lit. Hum. Doct., Themata ter vertaling in het *Grieksch*, 1e, 2e en 3e Stukje, à ƒ 1,— elk.

J. GOUDRIAAN, Memorandum der Geschiedenis van ons Vaderland, à ƒ 1,80.

⁂ VOOR GYMNASIËN INSTITUTEN ENZ.

A. J. LASTDRAGER, Tafereel der Omwentelingen in Europa in eene volgreeks van Kaarten.

Dit Werk strekkende tot dit Werelddeel ten vervolge op de Atlas der Oude Wereld van VEITH en FUNKE, uitgegeven in 4to en 8vo., is vroeger bijna nimmer in den handel geweest en dus als nieuw te beschouwen.

De onderget. door aankoop Eigenares hiervan geworden zijnde, heeft om de invoering te bevorderen de prijs (vroeger ƒ 2,90) thans op ƒ 1,90, en van afzonderlijke Kaartjes zonder Text ieder op 20 Cents gesteld.

Wed. D. R. VAN WERMESKERKEN.

Tiel, October 1852.

De Boekhandelaren A. Kloots & Comp., *te 's Gravenhage, hebben alom de Inteekening opengesteld op den tweeden verbeterden druk van het beroemde Werk, getiteld:*

MENSCHENBESTEMMING EN LEVENSGENOT.

Redevoeringen van

JOAN LODEWIJK EWALD,

Het werk zal, in 2 Deelen, hoogstens 50 Vellen druks beslaan, welke den Inteekenaren slechts à 12½ Cents worden berekend; terwijl hetzelve verschijnt in Afleveringen van 3 Vellen, ieder van 16 Bladz. groot octavo, met omslag, gedrukt op goed velijn papier, met nieuwe duidelijke letter; zullende het werk alzoo stellig in 16 à 17 Afleveringen kompleet zijn. Iedere maand zal minstens ééne Aflevering het licht zien. De eerste druk is sedert eenige tijd totaal uitverkocht, en kostte ƒ 8,10. Men zie verder de *gunstige Voorwaarde* der Inteekening, in het Prospectus vermeld, dat in iederen Boekhandel *gratis* te bekomen is.

Aan alle Geabonneerden is tevens door hen verzonden:

DE TIENDE AFLEVERING VAN HET GUNSTIG BEKENDE

BIJBELSCH DAGSCHRIFT,

waarvan nog enkele Exemplaren dezes jaars te bekomen zijn, à 40, 30 en 20 Cents per Aflevering. Overal kan men zich abonneren.

VOOR INDUSTRIE-SCHOLEN.

Bij DE GEBROEDERS ABRAHAMS te Middelburg, zijn de volgende LEERBOEKJES uitgegeven:

1. A. GOUKA, **Handleiding tot het *Lijnteekenen***, bevattende het construëren van Meetkundige Werkstukken; *Tweede Druk*. Prijs 35 cts.
2. ——— **Wis- en Werktuigkundig Rekenboek**, naar aanleiding van het Volks Wis- en Werktuigkundig- Leer- en Leesboek des Heeren J. W. L. VAN OORDT, uitgegeven door de Maatschappij *tot Nut van 't Algemeen*, ten dienste van gevorderde Leerlingen. Prijs 75 cts.
3. ——— **Vragen en Voorstellen over de beginselen der REKENKUNST**; *Tweede Druk*. Prijs 25 cts.
4. ——— **Vragen en Voorstellen over de eerste en voornaamste Gronden en Regelen der *Algebra of Stelkunst*.** Prijs 30 cts.
5. ——— **Beginselen der *Meetkunst***, met eene uitslaande Plaat. Prijs 40 cts.

⁂ Bij de Erven F. BOHN en alom is tot 25 October de INTEEKENING opengesteld op een

TWAALFTAL LEERREDENEN

van wijlen den Weleerwaarden Heer

J. J. W. van Staveren,

in leven *Predikant bij de Hervormde Gemeente te Amsterdam.*

Bij Inteekening ƒ 2,50. *Buiten Inteekening* ƒ 3.

⁂ Door den Boekhandelaar JACOBUS HAZENBERG CORNS.ZOON, te Leyden, is uitgegeven en alom verkrijgbaar gesteld:

Dr. J. D. Frenay, Geboorte Boek van Jezus Christus, Zoon van David, Zoon van Abraham. ƒ 2.

⁂ H. A. M. ROELANTS, te Schiedam en W. C. DE VLETTER, te Rotterdam, hebben uitgegeven:

KINDER-ZANGBOEK.

VERZAMELING

VAN

TWEE- EN MEERSTEMMIGE

KINDERLIEDEREN.

Dit Zangboek, dat door Neêrlands voornaamste Toonkunstenaars en Dichters is zamengesteld, bevat ongeveer 50 Zangstukjes, en is alom gunstig beoordeeld. De prijs is **compleet** ingenaaid ƒ 1,20, terwijl ook de **zeven** Stukjes, ieder afzonderlijk à ƒ 0,15 verkrijgbaar zijn.

BIOGRAPHISCH WOORDENBOEK DER NEDERLANDEN,

bevattende Levensbeschrijvingen van zoodanige Personen, die zich op eenigerlei wijze in ons Vaderland hebben vermaard gemaakt, door A. J. VAN DER AA, onder medewerking van een aantal Vaderlandsche Geleerden, waaronder het vergund is te mogen noemen de Heeren: Mr. C. M. A. SIMON VAN DER AA en W. EEKHOFF, te Leeuwarden; Prof. P. O. VAN DER CHIJS, te Leyden; Dr. H. O. FEITH, te Groningen; A. P. VAN GRONINGEN, te Ridderkerk; Dr. J. J. DE HOLLANDER, te Breda; S. F. KLYNSMA, te Arnhem; Prof. G. LAUTS, te Kampen; Mr. L. OLDENHUYS GRATAMA, te Assen; Mr. J. M. VAN PABST TOT BINGERDEN, te Elst; Mr. W. VAN DER POLL, te Tuil; T. A. ROMEIN, te Schermer; Dr. G. D. J. SCHOTEL, te Tilburg; Jhr. J. W. VAN SYPESTEYN, te 's Hage, en Dr. J. J. F. WAP, te Utrecht.

De Inteekening op dit belangrijk Wetenschappelijke Werk is **alom opengesteld**, terwijl de tot heden verschenene 8 eerste Afleveringen, voorhanden zijn bij de, in de *Haarlemsche Courant* van den 18den Junij l. l. genoemde Boekhandelaren.

De laatst verzondene 8ste Afl. bevat het slot der letter A met het Register, Titel en Omslag (**gratis**) en het begin der Letter **B**; door de toenemende belangstelling in het Werk en het openstellen veler partikuliere verzamelingen van Historische Bescheiden, hoopt de Redactie het werk zoo kompleet mogelijk te leveren.

Haarlem, October 1852. J. J. VAN BREDERODE.

⁂ Door S. E. VAN NOOTEN, te Schoonhoven, is uitgegeven en wordt gedebiteerd:

I. JOANNES DE DOOPER

GESCHETST IN ZIJN LEVEN EN WERKEN,

DOOR

Ds. G. E. W. de Wijs.

Met eene Copy der Schilderij van Kruseman.

Een Deel compl. Prijs ƒ 3.

Men leze over dit Werk de gunstige beoordeeling in de *Tijdspiegel* van Sept. ll.

II. GESCHIEDKUNDIGE VOORSTELLING

DER VERSCHILLENDE VORMEN

VAN DEN

GODSDIENSTIGEN WAANZIN,

DOOR

Dr. K. W. Ideler.

Uit het Hoogduitsch door Dr. *N. B. D*[illegible].

Eén Deel. Prijs ƒ 5.—

⁂ Bij de Boekhandelaars de Wed. L. VAN HULST en ZOON, te Amsterdam, is van de Pers gekomen:

VRIJGEZELSDROOMERIJEN.

Uit het Engelsch van J. MARVEL. In gr. 8°, met Vignet. Prijs ... ƒ 2,80.

EERSTE DROOMERIJ: *Bij een Houtvuur.*
TWEEDE DROOMERIJ: *Bij een Kolenhaard.*
DERDE DROOMERIJ: *Onder een Cigaar.*
VIERDE DROOMERIJ: *Ochtend, Middag en Avond.*

Bij dezelfde Uitgevers is onlangs verschenen:

RAVENSCLIFFE.

Uit het Engelsch van de Schrijfster van „*Emilia Wyndham*". 2 Deelen, in gr. 8vo, met Vignet. Prijs ... ƒ 6,90.

HENRY SMEATON.

Uit het Engelsch van G. P. R. JAMES. 2 Deelen, in gr. 8°., met Vignet. Prijs ... ƒ 6,90.

Te Haarlem bij JOH. ENSCHEDÉ EN ZONEN.